

Dotacje oświatowe

Wydanie 6.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wojciech Lachiewicz, Agnieszka Pawlikowska

Rozdział I. Beneficjenci dotacji oświatowych – zakładanie szkół i placówek publicznych i niepublicznych

1. Podmioty uprawnione do otrzymania dotacji

W FinZadOśwU ustalono krąg publicznych i niepublicznych placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oświatowych publicznych – prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne, inne niż JST, którym przyznano prawo do otrzymania dotacji z budżetów właściwych JST. Po stronie samorządowej zaś przewidziano obowiązek udzielania dotacji takim szkołom, przedszkolom czy placówkom. Dodatkowo w FinZadOśwU wprowadzono prawo dotowania przez samorząd terytorialny niektórych placówek oświatowych – innych niż te, których dotowanie jest obowiązkiem jednostek samorządowych. Gmina ma obowiązek dotować publiczne (inne niż samorządowe) i niepubliczne:

- 1) przedszkola, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami specjalnymi lub integracyjnymi,
- 2) inne formy wychowania przedszkolnego (punkty przedszkolne, zespoły wychowania przedszkolnego),
- 3) oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,
- 4) szkoły podstawowe, w tym integracyjne i z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich.

Powiat ma obowiązek dotować publiczne (inne niż samorządowe) i niepubliczne:

- 1) szkoły podstawowe specjalne;
- 2) szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne (do czasu ich wygaszenia lub przekształcenia), w tym z oddziałami integracyjnymi lub specjalnymi;

- 3) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego;
- 4) placówki oświatowe, o których mowa w art. 2 pkt 3–8 PrOśw, czyli:
  - a) młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
  - b) młodzieżowe ośrodki socjoterapii,
  - c) specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze,
  - d) specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
  - e) ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze umożliwiające dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim, a także dzieciom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;
- 5) placówki oświatowe, o których mowa w art. 2 pkt 8 PrOśw, zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, czyli:
  - a) bursy,
  - b) domy wczasów dziecięcych.

W odniesieniu do szkół niepublicznych obowiązek ich dotowania dotyczy wyłącznie takich, które mają uprawnienia szkół publicznych. Szkoły podstawowe mogą funkcjonować wyłącznie jako posiadające uprawnienia szkół publicznych, natomiast ZmPrOśw18 od 1.9.2019 r. wyeliminowała szkoły ponadpodstawowe niepubliczne bez uprawnień szkół publicznych (niebędące szkołami artystycznymi). Zgodnie z art. 104 ZmPrOśw18 szkoły niepubliczne bez uprawnień szkoły publicznej działające przed 1.9.2019 r. mogą prowadzić swoją działalność do czasu zakończenia kształcenia w tej szkole, nie dłużej jednak niż do 31.8.2021 r., a w przypadku niepublicznej szkoły przysposabiającej do pracy nieposiadającej uprawnień szkoły publicznej – nie dłużej niż do 31.8.2022 r.

Ważne

Samorząd województwa ma obowiązek dotować publiczne i niepubliczne (inne niż samorządowe) szkoły – te które są przypisane powiatowi – ale o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym.

Od 1.1.2018 r. przepisy dotyczące dotowania publicznych i niepublicznych szkół artystycznych prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne ograniczają się jedynie do art. 13 FinZadOśwU (podstawowa kwota dotacji dla szkół artystycznych danego typu) i art. 40–43 FinZadOśwU, a także do zawartej delegacji dla ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu przekazywania przez organ prowadzący szkołę artystyczną informacji niezbędnych do jej ustalenia, trybu udzielania i rozliczania dotacji oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania.

W ZmOświatU16(2), która weszła w życie 1.1.2017 r., nie tylko wskazano same podmioty określone odpowiednio w art. 2 i 9 OświatU, lecz także upodmiotowiono oddziały, programy oraz samych uczniów, którzy są uprawnieni do otrzymania dotacji. To rozwiązanie powtórzono również w FinZadOśwU. W wyniku tych zmian ustawodawca wyraż-

nie wskazał, że dotacja będzie mogła być wypłacana jednemu beneficjentowi z kilku tytułów. Zgodnie z przepisami FinZadOśwU dotacja przysługuje na:

- 1) dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, zorganizowanym w:
  - a) przedszkolu,
  - b) innej formie wychowania przedszkolnego,
  - c) szkole podstawowej,
  - d) ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym,
  - e) specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym,
  - f) specjalnym ośrodku wychowawczym,
  - g) poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
- 2) ucznia przedszkola niebędącego przedszkolem specjalnym;
- 3) ucznia szkoły podstawowej niebędącej szkołą podstawową specjalną, w której zorganizowano oddział przedszkolny;
- 4) ucznia przedszkola specjalnego;
- 5) ucznia szkoły podstawowej specjalnej;
- 6) ucznia szkoły, w której realizowany jest obowiązek szkolny i nauki;
- 7) ucznia szkoły, w której nie jest realizowany obowiązek szkolny i nauki;
- 8) wychowanka placówki, o której mowa w art. 2 pkt 7 i 8 PrOśw;
- 9) wychowanka domu wczasów dziecięcych;
- 10) uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, które prowadzą przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły oraz placówki, o których mowa w art. 2 pkt 6 i 7 PrOśw;
- 11) wychowanka internatu zorganizowanego w szkole;
- 12) słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego prowadzonego przez szkołę ponadpodstawową¹.

Zgodnie z art. 34 ust. 1 FinZadOśwU dotacja jest przekazywana na rachunek bankowy przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły, placówki lub zespołu szkół lub placówek. Natomiast art. 34 ust. 2 FinZadOśwU wskazuje, że dotacja przekazywana jest w danym miesiącu na: dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego odpowiednio w placówce wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce, o której mowa w art. 2 pkt 6, 7 i 8 PrOśw. Oznacza to, że dotację nalicza się na ucznia lub wychowanka według rzeczywistego stanu, a otrzymuje ją i wydatkuje beneficjent, czyli podmiot oświatowy wskazany we właściwym przepisie. Artykuł 34 ust. 1 FinZadOśwU nakazuje przekazywanie dotacji na rachunek bankowy szkoły lub placówki (a nie organu prowadzącego), a także zespołu szkół lub placówek. Zasadę naliczania dotacji na osobę potwierdzono w art. 31 FinZadOśwU, dotyczącym dotacji wypłacanych na każdego słuchacza uczestniczącego w kwalifikacyjnym kursie zawodowym organizowanym w publicznej szkole zawodowej (z wyjątkiem branżowej szkoły II stopnia) oraz na tego słuchacza, który zdał egzamin zawodowy w zakresie danej kwalifikacji.

---

¹ Od 1.1.2019 r. zapis dotyczy zarówno słuchacza uczestniczącego w kwalifikacyjnym kursie zawodowym organizowanym w publicznej szkole, jak i słuchacza, który zdał egzamin w szkole publicznej lub niepublicznej.

Prawo oświatowe przypisuje JST, zwłaszcza powiatom, katalog podmiotów, które mogą prowadzić jako własne – jest on szerszy od katalogu prywatnych jednostek oświatowych, które mają obowiązek lub prawo dotować. Właśnie w zakresie prawa dotowania przepisy art. 32 FinZadOśwU dają powiatowi możliwość przyznania dotacji szkołom i placówkom innym niż wymienione wyżej. Prawo dotowania dotyczy:

- 1) publicznych placówek oświatowych, o których mowa w art. 2 pkt 3–6 i 10 PrOśw, czyli:
  - a) placówek oświatowo-wychowawczych, takich jak: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, międzyszkolne ośrodki sportowe, ogniska pracy pozaszkolnej, ogrody jordanowskie, pozaszkolne placówki specjalistyczne,
  - b) szkolnych schronisk młodzieżowych całorocznych i sezonowych,
  - c) placówek kształcenia ustawicznego, placówek kształcenia praktycznego, ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego,
  - d) ognisk artystycznych,
  - e) poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych,
  - f) bibliotek pedagogicznych;
- 2) branżowe szkoły II stopnia prowadzące kształcenie w formie dziennej, w których zorganizowano internat, oraz niepubliczne placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3, 6 i 10 PrOśw, czyli:
  - a) placówek oświatowo-wychowawczych i szkolnych schronisk młodzieżowych – wymienionych w pkt 1 lit. a i b,
  - b) poradni psychologiczno-pedagogicznych,
  - c) bibliotek pedagogicznych.

Decyzję o fakultatywnym dotowaniu powyżej wymienionych niepublicznych jednostek oświatowych podejmuje rada powiatu w formie uchwały, na podstawie art. 38 FinZadOśwU, gdzie określa tryb udzielania dotacji, tryb i sposób rozliczania dotacji oświatowych oraz tryb kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

Jednostki sektora finansów publicznych, a w tym ministrowie i JST, mają kompetencje do działania i przeznaczania środków finansowych na te działania jedynie w zakresie ściśle wyznaczonym przez przepisy ustaw materialnego prawa administracyjnego. Zasada ta wynika m.in. z art. 44 ust. 2 FinPubU i oznacza, że JST mogą dotować prywatną oświatę – w zakresie zarówno podmiotowym, jak i przedmiotowym – jedynie na zasadach określonych w FinZadOśwU. Na gruncie art. 39 FinZadOśwU organ stanowiący JST w drodze uchwały może zwiększyć wysokość dotacji.

Wszystkie wymienione powyżej szkoły, przedszkola (w tym inne formy wychowania przedszkolnego) oraz placówki oświatowe, nieprowadzone przez JST lub organy administracji państwowej, mogą być zakładane i prowadzone przez osoby prawne (niesamorządowe) i osoby fizyczne jako jednostki publiczne lub niepubliczne. Osoby prawne i fizyczne są dla nich organami prowadzącymi – w rozumieniu PrOśw. Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej nie mają prawa do zakładania i prowadzenia tego typu instytucji oświatowych.

Od 1.1.2018 r. zasady udzielania dotacji oświatowych zostały uregulowane w FinZadOśwU, a zasady założenia szkoły lub placówki przez osobę fizyczną bądź prawną niebędącą JST – w PrOśw. W art. 4 pkt 1 PrOśw sprecyzowano, że ilekroć w dal-

szych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o szkole, należy przez to rozumieć także przedszkole. Dlatego też w poniższych podrozdziałach, gdy jest mowa o szkole, należy przez to rozumieć przedszkole, a także inne formy wychowania przedszkolnego, do których ustawodawca nakazuje odpowiednie stosowanie przepisów art. 88 i 168 PrOśw.

W art. 2 pkt 20 FinZadOśwU ustawodawca posługuje się pojęciem placówki wychowania przedszkolnego. Zgodnie z definicją tam zawartą należy przez nie rozumieć przedszkole, oddział przedszkolny w szkole podstawowej oraz inną formę wychowania przedszkolnego. Trzeba tutaj zauważyć, że definicja ta jest szersza i została sformułowana na potrzeby dotowania.

Ważne

Zarówno przedszkole, jak i inna forma wychowania przedszkolnego podlegają rejestracji. Nie podlega jej zaś oddział przedszkolny w szkole podstawowej – rejestracji podlega tylko szkoła podstawowa, która musi zgłosić fakt organizowania takiego oddziału.

2. Zasady i warunki udzielania i cofania zezwolenia na założenie publicznych podmiotów oświatowych

Przedszkola, szkoły i placówki polskiego systemu oświaty mogą funkcjonować jako podmioty publiczne lub niepubliczne. Publiczność danego podmiotu nie zależy wyłącznie od tego, jaki podmiot prawa je prowadzi. Oczywiście organy administracji publicznej mogą prowadzić wyłącznie szkoły (przedszkola i placówki) o charakterze publicznym, jednakże ustawodawca przewidział również prawo innych podmiotów do prowadzenia publicznych instytucji oświatowych. O definicji publiczności w oświacie rozstrzyga art. 13 ust. 1–5 i art. 14 ust. 1 i 2 PrOśw. Artykuł 13 ust. 1–5 PrOśw wskazuje cechy, jakie muszą charakteryzować publiczne przedszkole, publiczną inną formę wychowania przedszkolnego, a także oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej, oraz warunki, jakie musi ono spełniać. Z punktu widzenia ustawodawcy ważne jest, aby w każdym przedszkolu publicznym dziecko miało zagwarantowaną taką samą ofertę umożliwiającą mu dobry start w szkole oraz osiągnięcie takiego poziomu umiejętności i wiedzy, by poradziło sobie z nauką w szkole. Takim gwarantem jest stworzenie standardów pracy przedszkola, dotyczących m.in. godzin pracy, wiadomości i umiejętności koniecznych do przyswojenia przez dziecko, kwalifikacji nauczycieli oraz dostępu dzieci do placówek wychowania przedszkolnego. Wypełnianie tych standardów jest sprawdzane w trybie nadzoru pedagogicznego.

Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:

- 1) realizuje programy wychowania przedszkolnego, uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego,
- 2) zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie,
- 3) przeprowadza rekrutację dzieci na podstawie zasady powszechnej dostępności,
- 4) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 1 PrOśw.

Na podstawie art. 13 ust. 5 PrOśw zasady te mają zastosowanie również do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Publiczna forma wychowania przedszkolnego (punkt przedszkolny, zespół wychowania przedszkolnego) ma takie same cechy jak przedszkole, z tą różnicą, że jedynie realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz przeprowadza rekrutację dzieci na podstawie zasady powszechnej dostępności. Zapewnia ona bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym jednak niż czas określony w InneFormyPrzedszkR. Zgodnie z § 8 InneFormyPrzedszkR minimalny dzienny wymiar godzin zajęć świadczonych w punkcie lub zespole nauczania, wychowania i opieki wynosi 3 godziny, a minimalny tygodniowy wymiar godzin tych zajęć wynosi:

- 1) w grupie liczącej od 3 do 12 dzieci – 12 godzin,
- 2) w grupie liczącej od 13 do 16 dzieci – 16 godzin,
- 3) w grupie liczącej od 17 do 20 dzieci – 20 godzin,
- 4) w grupie liczącej od 21 do 25 dzieci – 25 godzin.

Publiczną szkołą jest natomiast szkoła, która:

- 1) zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania;
- 2) przeprowadza rekrutację uczniów na podstawie zasady powszechnej dostępności;
- 3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 2 PrOśw;
- 4) realizuje:
  - a) programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego, a w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – również podstawę programową kształcenia w zawodach,
  - b) ramowy plan nauczania;
- 5) realizuje zasady oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów, o których mowa w rozdziałach 3a i 3b OświatU.

Szkoły publiczne umożliwiają również uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych.

Założenie i prowadzenie publicznego przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego czy publicznej szkoły przez osobę fizyczną bądź prawną pociąga za sobą określone obowiązki zapewnienia powszechnej dostępności do szkoły i stosowania zasad naboru jak do szkół i placówek samorządowych, a także braku opłat za pobieraną naukę.

3. Założenie przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki publicznej przez osobę fizyczną i prawną niezaliczaną do sektora finansów publicznych

3.1. Wniosek o udzielenie zezwolenia

Utworzenie przez osobę fizyczną bądź prawną – niezaliczaną do sektora finansów – publicznego przedszkola, publicznej innej formy wychowania przedszkolnego, publicznej szkoły lub publicznej placówki oświatowej wymaga – zgodnie z art. 88 ust. 4 bądź odpowiednio art. 90 ust. 1 PrOśw – zezwolenia właściwego organu JST, której zadaniem jest prowadzenie szkół lub placówek publicznych danego typu, wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, w przypadku szkół artystycznych – zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, a w przypadku artystycznych szkół ogólnokształcących – zezwolenia ministra do spraw kultury wydanego po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. Od 1.9.2019 r. w przypadku szkół artystycznych, aby uzyskać zezwolenie ministra do spraw kultury i dziedzictwa narodowego, niezbędne jest także uzyskanie opinii specjalistycznej jednostki nadzoru, o której mowa w art. 53 ust. 1 PrOśw, tj. Centrum Edukacji Artystycznej².

Wniosek o udzielenie zezwolenia składa się wraz z projektem aktu założycielskiego i statutu do 30 września roku poprzedzającego rok, w którym ma nastąpić uruchomienie szkoły lub placówki. Termin ten może zostać przedłużony za zgodą wójta, burmistrza lub prezydenta, a w przypadku szkoły artystycznej – za zgodą ministra do spraw kultury i dziedzictwa narodowego. Wniosek powinien zawierać również dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej.

Ważne

Od 1.1.2019 r. na podstawie art. 88 ust. 5a PrOśw osoba fizyczna składająca wniosek o udzielenie zezwolenia może dołączyć do wniosku pisemne oświadczenie wskazujące osobę fizyczną lub osobę prawną inną niż JST, która przejmie prowadzenie szkoły lub placówki w przypadku zgonu osoby składającej wniosek. Oświadczenie zawiera zgodę osoby fizycznej albo osoby prawnej, która ma przejąć prowadzenie szkoły lub placówki. Takie oświadczenie może być złożone również po wydaniu zezwolenia (art. 88 ust. 5b PrOśw).

Zgodnie z delegacją zawartą w art. 88 ust. 6 PrOśw poszczególni ministrowie określili szczegółowe zasady i warunki udzielania oraz cofania zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej, tak aby tworzenie szkół publicznych przez osoby prawne i fizyczne sprzyjało poprawie warunków kształcenia, a także korzystnie uzupełniało sieć

---

² Powyższe wynika z art. 53 ust. 1b PrOśw. Przepis ten wskazuje Centrum Edukacji Artystycznej jako organ sprawujący nadzór pedagogiczny.

szkół publicznych na danym terenie. Te zasady i warunki określono w ZezwolSzkolR i ZezwolSzkolArtystR. Wskazane akty prawne nie spełniają oczekiwań samorządów, gdyż warunki utworzenia szkoły lub placówki publicznej nie gwarantują im możliwości odmowy uruchomienia tego typu szkół i placówek, choćby w razie braku środków w planie finansowym JST na ten cel. Fakt, że nie są to decyzje uznaniowe JST, potwierdziła również ustalona linia orzecznicza sądów administracyjnych (np. wyr. WSA w Lublinie z 28.6.2010 r., III SA/Lu 113/10, Legalis).

Zgodnie z § 3 ZezwolSzkolR wniosek o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej zawiera:

- 1) w przypadku założyciela będącego osobą prawną – nazwę założyciela, adres jego siedziby oraz wskazanie organu uprawnionego do prowadzenia w imieniu założyciela spraw szkoły lub placówki publicznej;
- 2) w przypadku założyciela będącego osobą fizyczną – imię i nazwisko założyciela, numer ewidencyjny PESEL, adres miejsca zamieszkania oraz adres do korespondencji;
- 3) określenie typu szkoły lub rodzaju placówki publicznej, daty rozpoczęcia jej działalności, przewidywanej liczby uczniów, słuchaczy lub wychowanków oraz:
  - a) wskazanie, czy szkoła jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży, czy dla dorosłych (w przypadku szkoły podstawowej i liceum ogólnokształcącego),
  - b) w przypadku szkoły podstawowej – wskazanie, czy w szkole będą zorganizowane oddziały przedszkolne oraz czy szkoła będzie posiadać podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne,
  - c) w przypadku szkoły podstawowej, o której mowa w art. 95 ust. 2, 3 i 6 PrOśw (szkół o niepełnej strukturze oddziałów) – wskazanie klas, które ma obejmować struktura organizacyjna tej szkoły,
  - d) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – wskazanie zawodu lub zawodów, w jakich szkoła będzie kształcić,
  - e) w przypadku szkoły specjalnej – wskazanie rodzaju niepełnosprawności uczniów, dla których tworzy się szkołę,
  - f) w przypadku publicznej placówki kształcenia ustawicznego i publicznego centrum kształcenia zawodowego – wskazanie, czy placówka lub centrum będzie posiadać filię lub filie, organizacyjnie podporządkowane odpowiednio tej placówce lub temu centrum,
- 4) wskazanie adresu siedziby szkoły lub placówki publicznej oraz informację o jej warunkach lokalowych oraz wyposażeniu w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do realizacji zadań statutowych;
- 5) dane niezbędne do wpisania szkoły lub placówki do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (wymóg ten wynika wprost z art. 88 ust. 5 PrOśw).

Do wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej dołącza się:

- 1) w przypadku założyciela będącego osobą prawną – kopię statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę funkcjonowania osoby prawnej oraz – jeżeli osoba prawna podlega obowiązkowi wpisu do rejestru lub ewidencji – aktualny odpis z właściwego rejestru lub ewidencji,

- 2) w przypadku założyciela będącego osobą fizyczną – wyciąg z dowodu osobistego zawierający imię, nazwisko i numer ewidencyjny PESEL, poświadczony notarialnie lub poświadczony przez przyjmującego wniosek pracownika urzędu obsługującego organ JST właściwej do udzielenia zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej,
- 3) projekt aktu założycielskiego szkoły lub placówki publicznej,
- 4) projekt statutu szkoły lub placówki publicznej,
- 5) opinie właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej i państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o warunkach bezpieczeństwa i higieny w budynku, w którym będzie się mieścić szkoła lub placówka publiczna, i najbliższym jego otoczeniu, a w przypadku szkoły podstawowej, o której mowa w art. 95 ust. 3 PrOśw, oraz publicznej placówki kształcenia ustawicznego i publicznego centrum kształcenia zawodowego, również opinie o warunkach bezpieczeństwa i higieny w budynkach, w których będą mieścić się odpowiednio szkoły filialne lub filie placówki lub centrum, i w najbliższym ich otoczeniu,
- 6) wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia w szkole lub placówce publicznej, zawierający imiona i nazwiska nauczycieli oraz informację o ich kwalifikacjach,
- 7) zobowiązanie do zapewnienia warunków działania szkoły lub placówki publicznej, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, oraz zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących szkół i placówek publicznych.

Zagraniczny dokument urzędowy stanowiący podstawę funkcjonowania osoby prawnej mającej siedzibę za granicą, o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 ZezwolSzkolR, przedstawia się wraz z uwierzytelnionym tłumaczeniem na język polski. Przed dokonaniem uwierzytelnionego tłumaczenia na język polski dokument ten wymaga legalizacji przez właściwego ze względu na siedzibę założyciela konsula Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej. W przypadku dokumentu urzędowego sporządzonego lub uwierzytelnionego przez władze państwa będącego stroną Konwencji znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzonej w Hadze 5.10.1961 r. (Dz.U. z 2005 r. Nr 112, poz. 938), dokument ten przedkłada się wraz z dołączoną apostille³.

Zgodnie z § 4 ust. 2 ZezwolSzkolR zezwolenie na założenie szkoły lub placówki publicznej jest udzielane po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty. O opinię kuratora oświaty występuje organ JST właściwej do udzielenia zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej. Jednostka samorządu terytorialnego, występując do właściwego kuratora oświaty o opinię, powinna zawiesić toczące się postępowanie na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 KPA. Wydanie zezwolenia bez pozytywnej opinii właściwego kuratora oświaty może skutkować wznowieniem postępowania zakończonych decyzją ostateczną z art. 145 § 1 pkt 6 KPA bądź postępowaniem o stwierdzenie nieważności takiej decyzji na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 KPA.

---

³ Poświadczenie dokumentu sporządzonego w jednym państwie umożliwiające legalne użycie go w innym państwie. Poświadczenie to wydawane jest przez właściwy organ państwa, z którego dokument pochodzi.

Poniżej przedstawiono wzór wniosku o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły publicznej.

.....
(miejsowość, data)

.....
.....
(wnioskodawca – nazwa i adres)

Prezydent (wójt, burmistrz)
.....

**Wniosek
o udzielenie zezwolenia
na założenie szkoły publicznej**

Na podstawie art. 88 ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.) oraz rozporządzenia wykonawczego przedkładam wniosek o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły publicznej .....

(należy wpisać nazwę szkoły)

1. Założyciel szkoły i jego siedziba: .....
2. Osoba uprawniona do prowadzenia w imieniu założyciela spraw szkoły: .....
3. Typ szkoły i rodzaj szkoły: .....
4. Data rozpoczęcia działalności szkoły: .....
5. Przewidywana liczba uczniów: .....
6. Szkoła podstawowa lub liceum ogólnokształcące przeznaczone dla (dzieci i młodzieży, dorosłych): .....

(należy wpisać właściwe)

7. W przypadku szkoły podstawowej – wskazanie, czy w szkole będą zorganizowane oddziały przedszkolne oraz czy szkoła będzie posiadać podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne: .....

8. W przypadku szkoły podstawowej, o której mowa w art. 95 ust. 2, 3 i 6 ustawy – wskazanie klas, które ma obejmować struktura organizacyjna tej szkoły: .....

9. W przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – wskazanie zawodu lub zawodów, w jakich szkoła będzie kształcić: .....

10. W przypadku szkoły specjalnej – wskazanie rodzaju niepełnosprawności uczniów: .....

11. Miejsce prowadzenia szkoły: .....

.....
(podpis wnioskodawcy, w przypadku osoby prawnej
zgodnie z zasadą reprezentacji wynikającą z KRS)

W załączeniu:

1. W przypadku osoby prawnej kopia statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę funkcjonowania osoby prawnej oraz – jeżeli osoba prawna podlega obowiązkowi wpisu do rejestru lub ewidencji – aktualny odpis z właściwego rejestru lub ewidencji.
2. W przypadku osoby fizycznej – wyciąg z dowodu osobistego zawierający imię, nazwisko i numer PESEL.
3. Projekt aktu założycielskiego szkoły.
4. Projekt statutu szkoły (w przypadku innych form wychowania przedszkolnego – projekt organizacji punktu przedszkolnego lub zespołu wychowania przedszkolnego).
5. Opinie właściwego miejscowo powiatowego (miejskiego) komendanta Państwowej Straży Pożarnej i państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o warunkach bezpieczeństwa i higieny w budynku, w którym będzie się mieścić szkoła, i w budynkach najbliższym jego otoczeniu, a w przypadku szkoły podstawowej, o której mowa w art. 95 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe również o warunkach bezpieczeństwa i higieny w budynkach, w których będą mieścić się szkoły filialne i które są najbliższe ich otoczeniu.
6. Wykaz nauczycieli przewidzianych do zatrudnienia w szkole, zawierający imiona i nazwiska nauczycieli oraz informację o ich kwalifikacjach.
7. Zobowiązanie do zapewnienia warunków działania szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.
8. Zobowiązanie do przestrzegania przepisów dotyczących szkół i placówek publicznych.
9. Dane niezbędne do wpisania szkoły do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej.

W przypadku wniosku o zgodę na założenie punktów przedszkolnych i zespołów wychowania przedszkolnego zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego. Natomiast podjęcie przez osobę prawną inną niż gmina lub osobę fizyczną, która prowadzi już publiczne przedszkole lub publiczną szkołę podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych innych formach wymaga zmiany zezwolenia na założenie odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej. Zgodnie z art. 88 ust. 2a PrOśw do wniosku dołącza się akt założycielski publicznego centrum kształcenia zawodowego i publicznej placówki kształcenia ustawicznego, który określa także filie podporządkowane organizacyjnie centrum lub placówce.

Udzielenie zezwolenia lub odmowa udzielenia zezwolenia na założenie przedszkola, innej formy wychowania przedszkolnego, szkoły czy placówki oświatowej publicznej na-

stępuje w drodze decyzji administracyjnej wydawanej przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, starostę i marszałka województwa. Zezwolenia na prowadzenie poszczególnych instytucji oświatowych wydaje organ tej JST, która jest obowiązana do prowadzenia takiego samego typu lub rodzaju przedszkoli, szkół lub placówek własnych.

Zgodnie z § 4 ZewwolSzkolR zezwolenie na założenie szkoły lub placówki publicznej jest udzielane, jeżeli:

- 1) statut lub inny dokument stanowiący podstawę funkcjonowania osoby prawnej będącej założycielem przewiduje prowadzenie przez nią działalności oświatowej,
- 2) projekt aktu założycielskiego i projekt statutu szkoły lub placówki publicznej są zgodne z przepisami PrOśw i aktów prawnych wydanych na jej podstawie,
- 3) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – zawód lub zawody, w jakich szkoła będzie kształcić, są zgodne z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego,
- 4) warunki lokalowe oraz wyposażenie szkoły lub placówki publicznej w pomoce dydaktyczne i sprzęt zapewniają realizację statutowych zadań szkoły lub placówki publicznej, w tym bezpieczne i higieniczne warunki nauki, wychowania i opieki,
- 5) nauczyciele posiadają kwalifikacje wymagane do zatrudnienia w szkole lub placówce publicznej danego typu lub rodzaju,
- 6) utworzenie szkoły w miejscowości wskazanej przez założyciela będzie sprzyjać poprawie warunków kształcenia, a także korzystnie uzupełniać sieć szkół publicznych w odpowiednio tej miejscowości, gminie, powiecie, województwie lub regionie.

Linia orzecznicza, ukształtowana na bazie poprzedniego rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad i warunków udzielania i cofania zezwolenia na założenie przez osobę prawną lub osobę fizyczną szkoły lub placówki publicznej, wskazuje, że odmowa wydania zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej może nastąpić, gdy któryś z warunków wskazanych w pkt 1–6 nie może być spełniony. Zmiany ZewwolSzkolR, które zostały wprowadzone od 1.9.2019 r., miały wyłącznie charakter porządkowy w zakresie warunków, jakie muszą być spełnione, aby udzielić zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej.

Orzecznictwo

Z brzmienia § 4 ust. 1 ZewwolSzkolR wynika, że decyzje rozstrzygające wnioski o udzielenie zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej nie są decyzjami uznaniowymi, skoro organ obowiązany jest uwzględnić wniosek w sytuacji spełnienia wszystkich przesłanek, enumeratywnie wymienionych w tym przepisie.

Jedną z tych przesłanek (§ 4 ust. 1 pkt 5 ZewwolSzkolR) jest pozytywne ustalenie, że utworzenie szkoły lub placówki publicznej w miejscowości wskazanej przez założyciela stanowi korzystne uzupełnienie sieci szkół w tej miejscowości. Ocena co do tego, czy utworzenie placówki publicznej stanowi korzystne uzupełnienie sieci szkół, pozostawiona została uznaniu organu JST, przy czym ocena ta nie może być dowolna, lecz obiektywna (wyr. WSA w Lublinie z 28.6.2010 r., III SA/Lu 113/10, Legalis).

Orzecznictwo

Ustawodawca nie precyzuje, na czym ma polegać korzystne uzupełnienie sieci szkół przez założenie nowej szkoły. W orzecznictwie sądów administracyjnych wyjaśnia się przy tym, że brak jest podstaw do badania – przy ocenie, czy założenie szkoły będzie stanowiło korzystne uzupełnienie sieci szkół – innych przesłanek, takich jak warunki lokalowe, wyposażenie w pomoce naukowe i księgozbiór, podstawy programowe i kwalifikacje kadry (por. wyr. NSA z 7.11.2006 r., I OSK 146/06, Legalis). Stąd przy udzielaniu zezwolenia na założenie szkoły publicznej trzeba przede wszystkim rozważyć, czy utworzenie nowej szkoły publicznej stanowi korzystne uzupełnienie istniejącej sieci szkół danego typu na określonym obszarze, objętym zakresem zadań podmiotu, zobowiązanego do prowadzenia szkół określonego rodzaju (wyr. WSA w Poznaniu z 17.12.2013 r., II SA/Po 786/13, Legalis).

Zgodnie z § 5 ZezwolSzkolR zezwolenie na założenie szkoły lub placówki publicznej określa:

- 1) założyciela i jego siedzibę, a w przypadku osoby fizycznej – imię i nazwisko, numer ewidencyjny PESEL oraz adres miejsca zamieszkania,
- 2) typ szkoły lub rodzaj placówki, jej nazwę, adres i termin rozpoczęcia działalności,
- 3) wskazanie, czy szkoła podstawowa lub liceum ogólnokształcące jest przeznaczona dla dzieci i młodzieży czy dla dorosłych,
- 4) w przypadku szkoły podstawowej – wskazanie, czy w szkole będą zorganizowane oddziały przedszkolne oraz czy szkoła będzie posiadać podporządkowane jej organizacyjnie szkoły filialne,
- 5) w przypadku szkoły podstawowej, o której mowa w art. 95 ust. 2, 3 i 6 PrOśw – wskazanie klas, jakie ma obejmować struktura organizacyjna tej szkoły,
- 6) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – zawód lub zawody, w których kształci szkoła,
- 7) w przypadku szkoły specjalnej – rodzaj niepełnosprawności uczniów, dla których tworzy się szkołę,
- 8) w przypadku publicznej placówki kształcenia ustawicznego i publicznego centrum kształcenia zawodowego – wskazanie, czy placówka lub centrum będzie posiadać filię lub filie, organizacyjnie podporządkowane odpowiednio tej placówce lub temu centrum.

Zezwolenie na założenie szkoły lub placówki publicznej wydaje się na czas nieokreślony.

3.2. Sytuacje, w których zmienia się zezwolenie na założenie szkoły lub placówki publicznej

Od 1.1.2019 r., zgodnie z PrOśw, można zmienić wydane zezwolenia na prowadzenie szkoły lub placówki w dwóch sytuacjach:

- 1) kiedy nastąpi zmiana siedziby szkoły lub placówki publicznej lub utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć (art. 90a PrOśw),
- 2) kiedy szkoła lub placówka publiczna ma być prowadzona przez inny organ.

Powyższe zmiany uzupełniają określone w art. 90 ust. 2 i 3 PrOśw sytuacje, w których dokonuje się zmiany zezwolenia: przekształcenie publicznej innej formy wycho-

wania przedszkolnego w publiczne przedszkole oraz podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, która prowadzi publiczne przedszkole lub publiczną szkołę podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych innych formach wychowania przedszkolnego.

Ad 1. Zmiana siedziby szkoły lub placówki publicznej lub utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć wymaga zmiany zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej. Odpowiednie zastosowanie mają tu przepisy art. 88 ust. 4–5 i 6 PrOśw, nie stosuje się zaś przepisów o likwidacji szkoły, wskazanych w art. 89 ust. 1–9 PrOśw. Zmiana siedziby szkoły lub utworzenie innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez szkołę następuje z końcem roku szkolnego, chyba że dalsze prowadzenie zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w dotychczasowej siedzibie szkoły nie jest możliwe – wówczas zmiana może nastąpić w każdym czasie (taka sytuacja może wynikać np. z zaleceń sanepidu). Taki wniosek może być złożony przez organ prowadzący szkołę lub placówkę publiczną, po zawiadomieniu rodziców uczniów albo uczniów pełnoletnich, nie później niż na 3 miesiące przed planowanym dniem zmiany siedziby lub utworzenia innej lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. W przypadku gdy dalsze prowadzenie zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w dotychczasowej siedzibie szkoły nie jest możliwe, wniosek o zmianę zezwolenia może być złożony w każdym czasie. Oczywiście nowa siedziba szkoły lub placówki publicznej lub inna lokalizacja prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez szkołę lub placówkę muszą znajdować się na obszarze JST, której organ wydał zezwolenie na założenie tej szkoły lub placówki.

Ad 2. Do przekazania szkoły lub placówki publicznej innej osobie fizycznej bądź prawnej niebędącej JST stosuje się odpowiednio przepisy art. 88 ust. 4–5 i 6 PrOśw, z tym że wniosek o zmianę zezwolenia może być złożony w każdym czasie. W tej sytuacji nie stosuje się przepisów dotyczących likwidacji szkoły lub placówki, zawartych w art. 89 ust. 1–9 PrOśw. Organ prowadzący szkołę lub placówkę publiczną do złożonego wniosku dołącza pisemne oświadczenie osoby prawnej innej niż JST lub osoby fizycznej przejmującej prowadzenie szkoły lub placówki o przejęciu zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę. W przypadku zgonu osoby fizycznej prowadzącej szkołę lub placówkę publiczną przejęcie prowadzenia szkoły lub placówki przez osobę wskazaną w oświadczeniu, o którym mowa w art. 88 ust. 5a lub 5b PrOśw, wymaga zmiany zezwolenia na założenie szkoły lub placówki. Wniosek o zmianę zezwolenia składa osoba wskazana w oświadczeniu, o którym mowa w art. 88 ust. 5a lub 5b PrOśw. W tym przypadku również przepisy art. 88 ust. 4–5 i 6 PrOśw stosuje się odpowiednio, z tym że wniosek o zmianę zezwolenia może być złożony w każdym czasie, a przepisów art. 89 ust. 1–9 PrOśw się nie stosuje. Zmiana zezwolenia nie wymaga uzyskania pozytywnej opinii kuratora oświaty. Przekazanie lub przejęcie prowadzenia szkoły lub placówki publicznej następuje w terminie wskazanym w decyzji o zmianie zezwolenia.

3.3. Sytuacje, w których cofa się zezwolenie na założenie szkoły lub placówki publicznej

Przepisy ZezwolSzkolR przewidują dwa warianty cofnięcia zezwolenia – te dotyczące organu prowadzącego i te dotyczące szkoły. Przesłanki dotyczące osoby prowadzącej, w wyniku których cofa się zezwolenie na założenie szkoły lub placówki publicznej, są następujące:

- 1) wykreślenie z KRS osoby prawnej będącej założycielem,
- 2) wykreślenie postanowień przewidujących prowadzenie działalności oświatowej ze statutu lub innego dokumentu stanowiącego podstawę funkcjonowania osoby prawnej będącej założycielem,
- 3) prawomocne orzeczenie sądu zakazujące działalności oświatowej osobie fizycznej lub osobie prawnej będącej założycielem.

Przesłanki cofnięcia zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej dotyczące samej szkoły lub placówki to:

- 1) nierozpoczęcie działalności przez szkołę lub placówkę publiczną w ciągu 2 tygodni od upływu terminu określonego w zezwoleniu,
- 2) przerwanie działalności szkoły lub placówki publicznej na okres dłuższy niż 2 miesiące, niewynikający z OrgRSzR,
- 3) niewykonanie poleceń nadzoru pedagogicznego w sytuacjach wskazanych w art. 56 ust. 5 PrOśw,
- 4) zmiana lub wprowadzenie nowego zawodu w szkole prowadzącej kształcenie zawodowe, z naruszeniem art. 68 ust. 7 PrOśw.

Ważne

Cofnięcie zezwolenia na założenie szkoły lub placówki publicznej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Jest to równoznaczne z postawieniem jej w stan likwidacji.

Organem odwoławczym w postępowaniu administracyjnym od decyzji administracyjnych – omówionych w tym rozdziale – wydanych przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta czy starostę jest właściwy miejscowo kurator oświaty. Do wydawania i cofania zezwoleń stosuje się procedurę administracyjną określoną w KPA.

4. Zakładanie szkół, przedszkoli i placówek niepublicznych – warunki i procedura ewidencjonowania tych jednostek

4.1. Wpis do ewidencji szkół i placówek niepublicznych

Osoby fizyczne i prawne mogą zakładać przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl